

"I am so sorry!"

En av våra lyssnare undrat: "Varför ber japaner så ofta om ursäkt?"

"Gör dom?" tänkte jag först.

"Visst gör dom" tänkte jag sedan.

"Kanske ber dom inte om ursäkt, utan förmedlar något annat." Blev min nästa tanke. Efter en hel del funderande kom jag fram till att den japanska ursäkten inte är menad som något som kräver förlåtelse. *Den är ett sätt att positionera sig i en pågående diskussion.*

Vi västerlänningar ställer oss gärna i diskussionsgruppens centrum. Vi vill leda, fördela och ta ansvar. Så annorlunda från det japanska kynnet som mår bäst alldeles i utkanten av den ljuskägla som definierar ett diskussionsforum. Här i utkanten kan man lätt ta steget antingen ut i skuggan eller in mot centrum. Fokus riktas just mot centrum och där vill japanen oftast inte vara. Från utkanten kan han utan krav bevaka och agera när så är lämpligt.

Skillnaden mellan öst och väst framstår tydligt när man söker efter talare till seminarier. Under mina år i Japan letade vi ständigt efter goda japanska talare och presentatörer. Strukturerade estradörer med spännande presentationer vimlade det av bland västerlänningar boende i Japan. Våra japanska ytterst kunniga specialister däremot började ofta sin presentation med att be om ursäkt. Därefter visade de gärna detaljerade invecklade grafer som få förstod. De verkade helt enkelt inte trivas i rollen som talare.

Men tro för all värld inte att önskan om att undvika rampljuset innebär okunnighet eller ointresse. Genom att be om ursäkt ställer japanen motparten i centrum. Han positionerar sig själv i utkanten där han lugnt kan följa diskussionen och förbereda sin insats. Som den utomordentligt skickliga förhandlare han är vet japanen hur och när man bäst agerar.

Så bäste frågeställare. Nästa gång en japan ber dig om ursäkt fundera ett litet tag över vad han egentligen menar. Du kanske inte uppfattat att ni är mitt i en förhandling!

So sorry to tell you this!